№ 88 (284) Ausgabe A.

HOMAN

Cena z pierasyłkaj i dastaŭkaj da chaty.
na 1 hod—10 m. 80 fen., na $^1/_2$ hodu—5 m. 40 fen., na 3 miesiacy — 2 m. 70 f., na 1 mies.—90. f.

Biełaruskaja Wilenskaja časopiś
wychodzić dwa razy ŭ tydzień: u aŭtorki i piatnicy.
Adres redakcyi: Wilnia, Wilenskaja 33.
Adres administracyi i ekspedycyi: M. Stefanskaja 23.

CANA ABWIESTAK.
Na 4-aj staranie za radok drobnymi litarami — 25 fen.; drobnyja abwiestki pa 5 fen. za słowa. Abwiestki ab śmierci — 60 fen. za liniejku drobnym drukam.

№ 88 (284) Hod III. Wilnia. 8 listapada 1918 h. Cana 10 fen. (5 kap.)

Telehramy.

7 listapada.

Zachodni teatr.

Na paŭnočna-ŭschod ad Udenart francuzy pierajšli praz Šeldu, kontratakaj my ich adkinuli. Miž Šeldaju i Uaz francuzy prabawali zaŭziatymi šturmami pieraškodzić našym rucham. U ŭpornych bitwach my zadziaržali šturm niepryjaciela. Miž Uaz i Eń niepryjaciel dajšoŭ linii Werwen—Rozua. Naabapał Reteń jon pierajšoŭ praz Eń. Miž Eń i Maas jon dajšoŭ Wandres i Muzon. Na ŭschodnim bierazie Maas amełalej swaje zaŭziatyja iaržali woraha u lasoch Murwo i Fionteń. Na ŭschod ad Siwry my ŭdziaržali ŭsie našyja pozicyi.

BERLIN. Kamisija, što pajechała siahońnia na zachod, kab wieści pierahawory ab zamireńni składajecca z hieneruła Biurgera, štats-sekretara Ercbergera, hienerała f. Winterfelda i flocbkaha kapitana Wanzoło. Kamisija budzie wieści tolki pierahawory ab zamireńni.

NJU--JORK. (Reŭter). 6.X. Hazety nakazawajuć, što na čarodnym kongresie partyja respublikancaŭ, warožaja Wilsonu, budzie mieć bolšaść u Wierchniaj Pałacie 4-ch hałasoŭ, a ŭ Nižniaj 19-ch.

KIJEU. 3.XI. Ukrainskaja Nacyjanalnaja Rada pastanawiła sklikać u Kijeŭ na 17 listapada ukrainski nacyjanalny kongres. U kongresie prymuć učaście pradstaŭniki ŭsich ukrainskich ziamiel. Prahrama kongresu: palityčnaje pałažeńnie ŭ ciapierašni čas, nacyjanalnaja pazicyja Ukrainy, złučeńnie ŭsich ukrainskich ziamiel, pytańnie ab ukrainskaj armii i narodnych pradstaŭnikoch i ahrarnaje pytańnie.

WILNIA. Pierahawory z Rasiejaj ab zwarocie bankaŭskich składaŭ i inšych cennaściej, wywiezienych u Rasieju ŭ časie wajny, zakončany. Ciapier pačniecca samy zwarot. Dziela hetaje mety pad prezestwam uradnika (čynoŭnika) ŭpraŭleńnia Litwy, Mola, tworycca «Kamitet dziela zwarotu mieńnia Litwy z Rasiei». Pretenzyi ab pawarocie možna padawać u kancylaryju hetaha kamitetu Wilnia, Jurski prospekt № 26.

KIJEU. Dziela mahčymaści anhlickaha desantu ŭ Adesie, ukrainski ŭrad zajawiŭ, što jon u ciapierašniaj wajnie neŭtralny i prosić nie rabić ziamli Ukrainy teatram wajennych dziejańniaŭ. Niemcy ŭmacowawajuć Krym i ubiarežža Čornaha mora.

WIENA. U Siemihradzii (Transilwanii) tworycca rumynskaje wojska, pad Kamandaj rumynskich aficeraŭ i z rumynskim flaham. U mnohich miascoch Sławakii narod wyhaniaje ŭładu pad upływam proklamacyji Sławackaj Nacyjanalnaj Rady.

WIENA. 6.XI. Hr. Karoli paddzieržawajecca ŭ Wenhryi tolki systemaj terroru. Aryštawana 15 deputataŭ.

LWOU. U bitwach na wulicy da niadzieli ŭ pałudzień zabita balej za 60 čał.

BERLIN. 6.XI. U socyjalistyčnych kruhoch robiacca surjoznyja sproby złučyć prawaje i lewaje kryło socyjalistaŭ (hrupu Šejdemana z hrupaj Haaze).

BERLIN. 6.XI. Sałdaty, što radzilisia u 1870 i 1871 hh. buduć zaraz-ža adpuščany damoŭ.

LONDON. (Reŭter) 5.XI. Nižniaja Pałata. Damahańnie irlandzkich nacyjanalistaŭ, kab anhlicki ŭrad raźwiazau anhlickaje pytańnie zhodna z prahramaj Wilsona ab sama aznačeńni narodaŭ, adkinien 195-ma prociŭ 115-ch hałasoŭ.
Nižniaja Pałata pryniała adnahałosna zakon ab wybarnym prawie žonak (kabiet).

DIUSELDORF na Rejnie. Kryminalnaja palicyja tresła tutejšy addzieł piecierburskaha telehrafnaha ahenctwa i znajšła bolšewickija proklamacyi z pryzywam da rewolucyi. Aryštawana 3 asoby, miž imi adna kabieta.

WARŠAWA. 6.XI. 1400 žydoŭskich sałdatoŭ b. aŭstryjackaj armii u Lublinie wybraii žydoŭskuju sałdackuju radu.

BERLIN. 6.XI. Uwiečary. wajennaje apawiaščeńnie: zaŭziatyja ataki la Walansień, la Bawe, pry Olnua la Sanr nie mahli pieraškodzić našym rucham miž Self i Uaz. Miž Uaz i Maas biaz bitwaŭ. Na ŭschodnim bierazie Maas ataki amerykancaŭ. Na ŭschod ad Den jany mahli trochu pasunucca ŭpierad. Na reščie frontu jany adkinieny.

MARYAMPOL. Nawanaznačany Wilenski biskup Matalajcis-Matulewič budzie konsekrawany ŭ Wilni, jak prybudzie siudy papieskaja bula.

WARŠAWA. «Przegląd Porańni» nakazawaje ab adoźwie „Kamietu dziela rehistracyi ŭradnikaŭ pry polskaj regencyjnaj radzie" da ŭsich uradnikaŭ katoryja maniacca pastupić na ŭradowuju słužbu Litwy z pradłažeńniem padawać u heny kamitet swaje prośby

---

Apawiaščeńnie.

Časowyja ablihacyi $4\frac{1}{2}\%$ zapisaŭ skarbu wośmaje wajennaje pazyki i $4\frac{1}{2}\%$ zapisaŭ skarbu 1918 h. seryja 8 mohuć być źmienieny ŭ kančalnyja ablihacyi z procentnymi kuponami,

pačynajučy z 4 listapada siol. h.

Mienka robicca ŭ «Umtauschstelle für die Kriegsanleihen», Berlin W. 8, Behrenstrasse 22. Aprača hetaha ŭsie addziely imperskaha banku, majučyja kasy, prymajuč da **15 lipnia 1919 h.** papiery na mienku darma. Paśla hetaha terminu časowyja ablihacyi mohuć być źmienieny tolki ŭ „Umtauschstelle für die Kriegsanleihen" u Berlinie.

Časowyja ablihacyi razam z spisańniem ich pa paradku wartaści, a ŭ miežach jaje paparadku numeroŭ treba padawać u pradpałudniašnija hadziny ŭ nazwanyja miescy; formulary dla spisańniaŭ možna dastać uwa ŭsich addziełach imperskaha banku.

Pradpryjemstwy i kasy pawinny stawić swoj štempel z prawaha boku źwierchu na časowych ablihacyjach, katoryja jany padajuć.

Mienka časowych ablihacyj 5% pazyčkowych zapisaŭ wośmaje wajennaje pazyki ŭ akančalnyja ablihacyi z pracentnymi kuponami moža pačacca tolki paźniej. Abwiestka ab hetym jašče budzie.

Značnaje čysło časowych ablihacyj raniejšych wajennych pazyk usio jašče nia źmieniena ŭ skančalnyja. Ułaśniki zaprašajucca ŭ swaim-ža intaresie zrabić heta jak mohučy chutčej i pakazać hetyja časowyja świadoctwy dla mienki ŭ «Umtauschstelle für die Kriegsanleihen», Berlin W. 8 Behrenstrasse 22.

Berlin, u kastryčniku 1918.

REICHSBANK-DIREKTORIUM
Havenstein v. Grimm.

Rezalucyi Biełaruskaje Rady u Wilni.

Na swaim pasiadžeńni 3 listapada Biełaruskaja Rada ŭ Wilni u sprawie ahulnaje oryjentacyi adnahałosna pryniała hetkuju rezalucyju:

„Apirajučysia na tym, što abiedźwie wajujučyja starony pryznali ŭsim nacyjam prawa na samaaznačeńnie, Biełaruskaja Rada ŭ Wilni, nia zychodziačy z hruntu niezaležnaści i całaści Biełarusi i protestujučy prociŭ prypadkowaje demarkacyjnaje linii Bieraściejskaje ŭmowy, raździalajučaje Biełaruś na čaści,—dziela abarony nacyjanalnych i dziaržaŭnych prawoŭ Biełaruskaha Narodu apawiaščaje siabie roŭnapraŭnym z Litoŭskaj Tarybaj krajowym pradstaŭnictwam dla etnohrafičnych biełaruskich ziamiel, lažačych na zachod ad staroha frontu i žadaje najskarejšaha ŭtwareńnia ahulnaha Biełaruska-Litoŭskaha časowaha parlamentu z dapuščeńniem proporcyjanalnaha pradstaŭnictwa ad nacyjanalnych mienšaściaj. Parlament utworyć časowy ŭrad.

Zadačaj časowaha ŭradu pawinna być udziaržańnie ładu i baspečnaści ŭ kraju, dziela hetaha pieršaj jaho metaj pawinna być arhanizacyja wojska i palicyi. Urad skliča ahulny Litoŭska-Biełaruski ŭstanoŭčy Sejm, katory i ŭstanowić formu praŭleńnia litoŭska-biełaruskaha hasudarstwa i adnosiny da siabie abodwuch narodaŭ.

Na prypadak, kali-b u budučynie nie dajšło da ŭhody z litwinami ŭ sprawie złučeńnia abodwuch narodaŭ u adnu supolnuju dziaržawu, Rada zaścierahaje Biełaruskamu Narodu, zasialajučamu terrytoryju na zachod ad staroha frontu, prawa złučeńnia z reštaj niezaležnaje Biełarusi.

U sprawie adnosin da Litoŭskaj Taryby pryniata rezalucyja, što Biełaruskaja Rada pašle swaich pradstaŭnikoŭ u Tarybu pry spaŭnieńni hetkich warunkaŭ:

1. Kali Taryba stanie na punkcie całaści zachodnich

Razryŭ Niamieččyny z Bolševizijaj.

BERLIN. Uradowa nakazawajuć, što z pryčyny bolševickaj ahitacyi rasiejskaha ŭradu ŭ Niamieččynie, dajšoŭšaj da taho, što rasiejski pasoł u Berlinie, Joffe, karystajučy z swaje niedakrannaści waziŭ z Rasiei ŭ Niamieččynu dzieła šyreńnia bolševickija proklamacyi, a taksama dzieła nie pakarańnia zabiŭcaŭ niamieckaha pasła ŭ Maskwie, hr. Mirbacha, niamiecki ŭrad zapropanawaŭ rasiejskamu ŭradu ŭziać z Niamieččyny swaich dyplomatyčnych i ŭradowych pradstaŭnikoŭ.

BERLIN (W.T.B). 6.XI. Uradowa. Člony rasiejskaha pasolstwa siahońnia naranicy adjechali ŭ Rasieju.

BERLIN. Hazety ŭsich partyj, nia wyklučajučy i socyjalistyčnai, witajuć pastanowu ŭradu wydalić z Niamieččyny rasiejskich uradnikaŭ (čynoŭnikaŭ), što zajmalisia tam propagandaj anarchii.

---

biełaruskich hranic z Biełastokam i Bielskam.

2. Proporcyjanalnaje pradstaŭnictwa ad biełarusaŭ u parlamencie i ŭ uradzie.

3. Šyrokaja aŭtonomija biełaruskich ziamiel.

4. Biełaruskaje wojska.

Pryniaćcie nowych siabraŭ u Biełaruskuju Radu ŭ Wilni.

Na pasiadžeńni 3 listapada Biełaruskaj Rady ŭ Wilni pryniaty 5 nowych radnych: A. Boryk, Dudziak, K. Dušeŭski, Hrykoŭski, Paźniak. Z nowapryniatych radnych adny delehawany ad arhanizacyj, druhija kooptawany.

Deklaracyja sajuza ziemlaŭłaśnikaŭ u pasiadžeńni Rady Respubliki 17.X.

Sajuz ziemlaŭłaśnikaŭ na pasiadžeńni Rady Biełaruskaj narodnaj Respubliki 17.X. zrabiŭ hetkuju deklaracyju:

„Sajuz ziemlaŭłaśnikaŭ u asobie swaich pradstaŭnikoŭ witaje zreformowanuju Biełaruskuju Radu, jak adziny orhan, katory moža pry ciapierašnim pałažeńni prawilna wykazawać žadańni ŭsiaho miascowaha nasialeńnia biełaruskaha kraju; bačyć u joj wyšejšaju ŭstanowu, zdolnuju wywieści Biełaruś z stanu palityčnaj anarchii i ekanamickaj razruchi.

Jak arhanizacyja ekanamickaja, sajuz ziemlaŭłaśnikaŭ daje prawa swaim pradstaŭnikom naležać da roznych palityčnych partyj, što majuć pryncypy ćwiordaj hasudarśćwiennaj ułady, hramadzianskaj woli nasialeńnia, niepadzielnaści terrytoryi, krasawańnia Biełarusi i jaje niezaležnaha raźwićcia. Uwa ŭsich pytańniach ekanamickaha charaktaru sajuz ziemlaŭłaśnikaŭ, baroniučy prawa ŭłasnaści, ličyć kaniečna patrebnym iści pa darozie abaspečańnia pracoŭnaha małaziamielnaha nasialeńnia ziamloj na sprawiadliwych asnowach i pry warunkach palepšańnia sielska haspadarskaj kultury."

Delehacyja Rady Biełaruskaje Narodnaje Respubliki da Litoŭskaj Taryby.

1 listapada ŭ Wilni ŭ Litoŭskaj Taryby była delehacyja Rady Biełaruskaje Narodnaje Respubliki. Delehacyja pieradała Tarybie memoryjał Rady Respubliki ab niezaležnaści Biełarusi.

Wilnia, 8 listapada 1918 h.

Niezaležnaj Biełaruś moža być dwajaka: abo samoj adnej niezaležnaj, abo złučanaj razam z Litwoj. Niezaležnaść razam z Litwoj balej peŭnaja dzieła taho, što adrazaje darohu da pryłučeńnia da Maskoŭščyny, što wiadzie da nacyjanalnaha i ekanamickaha zaniapadu biełarusaŭ. Heta dobra wiedajuć rusafiły i robiać usio prociŭ Litoŭska-Biełaruskaha hasudarstwa. Dla abiedźwuch staron litwinoŭ i biełarusaŭ hetkaja wialikaja Litoŭska-Biełaruskaja dziaržawa karysna tym, što jana jak dziaržawa wialikaja, moža šyroka raźwiwacca, budzie dužoj i nia budzie pad upływam čužyncoŭ. Za takuju wialikuju litoŭska-biełaruskuju dziaržawu stajać apriača biełarusaŭ, žydy, časć litwinoŭ, polskija demakraty krajoŭcy i polskaja konserwatyŭnaja partyja ŭ Litwie. Ci ŭdasca prawieści ahulnaje litoŭska-biełaruskaje hasudarstwa niewiadoma. Mahčyma, što Litwa budzie arhanizawana ŭ asobnaje, a Biełaruś u asobnaje hasudarstwa. Biełarusy nikoli nia mohuć adkazacca ad žadańnia niezaležnaści ŭsiaje Biełarusi (z Litwoj ci nie ŭsio roŭna), ale dabiwajučysia niezaležnaści ŭsiaje Biełarusi, biełarusy pawinny hladzieć, kab niwodnaja častka Biełarusi nia była paniawolena i kab jana była arhanizawana dziaržaŭna jak biełaruskaja časć. Pry hetym nacyjanalnyja i dziaržaŭnyja prawy Biełaruskaha Narodu najlapiej byli-b zabaspečany ŭ tej čaści Biełarusi, katoraj pryšłosia-b z z Litwoj twaryć adno hasudarstwa. Pałažeńnie čaści Biełarusi, złučanaj z Litwoj, nia možna nawiet pryraŭnawać da pałažeńnia tych čaściej, katoryja mahli-by być gwałtam zadziaržany pry Maskoŭščynie abo Ukrainie. U toj čas kali z Maskoŭščynaj abo Ukrainaj napeŭna išło-b maskaleńnie abo ukrainizacyja, z Litwoj biełarusy mahli-b šyraka raźwiwacca nacyjanalna i palityčna.

Wychodziačy z hetaha pahladu Biełaruskaja Rada ŭ Wilni na swaim histaryčnym zasiadańni 3 listapada pryniała nadrukawanuju ŭ hetym № «Homana» rezalucyju. Blizu zusim adnolkawa zrabiła Ukrainskaja Nacyjanalnaja Rada ŭ Lwowie, katoraja zamiesta išci na złučeńnie z ukrainskim hasudarstwam, što budujecca ŭ Kijewie, pajšła na aŭstryjackuju federacyju. Hetkaje stanowišča Biełaruskaj Rady ŭ Biełarusi na zachod ad staroha frontu, i Ukrainskaj Rady ŭ Haličynie pradyktawana ahulnym palityčnym pałažeńniem, kali abaronu rodnaj ziamli i zdabyćcie dla jaje dziaržaŭnaha byćcia choć i nie ŭ zawieršanaj formie treba wybirać pierad sprawaj nawiet całaści terrytoryi. Pry hetym tut treba skazać, što žywy narod zaŭsiody budzie čuć siabie sucelnym, jakija-b hranicy jaho nie raździalali. Ważna toje, kab kožnaja časć narodu mieła sabie zapeŭnienym dziaržaŭnaje byćcio i nacyjanalnaje raźwićcie.

Samo saboj zachodniaja Biełaruś tolki tady pojdzie na złučeńnie z Litwoj, kali hetaje złučeńnie dašć joj realnuju karyść. Kali-ž hetaha nia budzie, to j nijakaje złučeńnie niemahčyma. Ab hetym Biełaruskaja Rada ŭ Wilni taksama wyniesła swaju rezalucyju.

Swajoj pastanowaju Biełaruskaja Rada ŭ Wilni idzie na złučeńnie Biełarusi z Litwoj. Ci hetaje złučeńnie zapraŭdy nastanie, zaležyć ad adnosin da biełarusaŭ pradstaŭnictwa litoŭskaha narodu. Treba adnak spadziawacca, što ideja Litoŭska-Biełaruskaha hasudarstwa budzie prawiedziena ŭ žyćcio; biełarusaŭ i litwinoŭ złučajuć, apriača pryčyn ekanamickich, promysłowych i histaryčnych, taksama niebaspečnaść pierad ahulnymi nieprыjacielami. Žwiazawaje abodwa narody jašče i pytańnie ab Wilni i moža niekatoraj čaści Wilenščyny, katoraje pry Litoŭska-Biełaruskaj dziaržawie—lohka raźwiazawajecca, ale katoraje było-b wielmi ciažka raźwiazać pry inšaj koncepcii.

Litouski hołas.

Nacyjanalnyja biełaruskija kirunki hetulki blizkija da litoŭskich, što litwin, čytajučy na hetuju temu staćci ŭ „Homanie" blizu zusim zhadžajecca z biełaruskimi wywadami. Peŭnie narodam, katoryja, jašče ŭ pahanskija časy mieli adnu wieru, a potym u chryścijanskija časy wiali adnu palityku, mieli adnu stalicu Wilniu i tych samych wialikich kniazioŭ, pradznačana i dalej žyć razam, raźwiwajučysia kulturna i nacyjanalna.

Padymajecca ciapier pytańnie ŭradowaje mowy, katoraje možna raźwiazać jak u Šwajcaryi, dzie jošć try nacyjanalnaści: francuskaja, niamieckaja i italjanskaja, katorych mowy pryznany ŭradowymi i ich pawinny ŭmieć uradniki (čynoŭniki). Na damahańnie klijenta ŭ francuskaj mowie ŭwieś proces wiadziecca pafrancusku. Taksama na damahańnie niamieckaha i italjanskaha klijenta. Štoś padobnaje jošć u Finlandyi, dzie jošć dźwie mowy finskaja i šwedzkaja. Wiedama, što ŭ nižejšych miascowych sudoch nie zaŭsiody budzie patreba dźwioch mowaŭ. Kraj pawinien być padzieleny na wokruhi: biełaruskija, litoŭskija i miašanyja. U wokruhach biełaruskich užywacca budzie biełaruskaja mowa, u litoŭskich—litoŭskaja, a ŭ miašanych na damahańnie klijenta adna z ich. U wyžejšych krajowych sudoch i instytucyjach haspadarstwa (hasudarstwa) pawinny abawiazawać abiedźwie mowy.

Pasły ŭ parlamencie pawinny ŭmieć abiedźwie mowy, kab jak skaža biełaruski pasoł pabiełarusku zrazumieli litwiny i naadwarot.

Da hetaha pawinna tarnawacca ŭsio: stenografija, uradowyja hazety, sekretaryjaty i h. d.

Kab hetaha dapiać pawinna być prynamsi pačynajučy z siarednich škoł abawiazkawaje nawučańnie abiedźwiuch moŭ u školach biełaruskich i litoŭskich.

Dzieła taho, što ŭ sudoch nia možna hetaha adrazu zrabić, prydziecca abychodzicca časowa z pomačaj pierakładčykaŭ, ustanaŭlajučy ŭ budučynie termin dajšci da paradku. Možna dzieła hetaha ŭładzić časowyja škoły.

Biełarusy i litwiny za herb užywali zaŭsiody pahoni, ciapier stałasia ŭ hetym niewialičkaja rožnica. Z zhodaj abiedźwiuch staron možna hetuju rožnicu źniščyć, prymajučy adnolkawyja kolery.

Wojska ŭ haspadarstwie moža być dla biełarusaŭ z kamandaj biełaruskaj, dla litwinoŭ— z litoŭskaj. Žychary miašanych wokruhaŭ, pawinny mahčy ŭstupać u adny abo druhija pałki, abo zhadzicca na adnu z kamand.

Dzieła taho, što wielikarusy nazywajuć siabie rasiejcami, a małarusy — ukraincami, dyk niama patreby zwacca biełarusami, bo nia treba adroźniawać. Biełarusy pawinny, jak kaliś, zwacca tykiela rusinami.

Pakidaju sprawu dalejšaj dyskusyi.

M. Dowoyna-Sylwestrowič.

28./X. 1918 h. Wilnia.

U Wilni i wakolicach

× Hieneralny kamisar Litwy, patajny rajčy Cymmerle, pryjechaŭ u Wilniu.

× Wybrany Tarybaj za ministra-prezydenta Litwy, p. Woldemar, rodam z sialan Świancianskaha pawietu, jaho prodki niamieckaha rodu i pryšli siudy z Polščy.

I. Sierbaŭ.

Ab biełaruskaj narodnaj pieśni.

(Hladzi «Homan» № 85).

Hetaja kaźlinaja oda samymi padabranymi i raskładzienymi słowami, prypadabnieńniem i melodyjaj najlapiej pradstaŭlaje trahi-kamičnaje pałažeńnie kazła i jaho slamji, katorych streła niaščaście.

Ščodryk. U paŭdniowa-zachodnich biełarusaŭ, apriača chadni z kazłom, u toj-ža čas chodziać karahody (toŭpy) chłapcoŭ i piajuć pad woknami ščodry:

Dobry wiečar tamu,
Chto ŭ hetym damu!
Ci śpiš, ci lažyš
Hawary z nami.
Z nami hawary,
Z dobrymi ludźmi!
Oj, wyjdzi na dwor
Zirni ŭ ščyry bor.
Sto ŭ ščyrym baru
Šumić da hudzić.
Oj šumić-hudzić,
Rajočak lacić.
Rojna matka jdzieć,
Rajočki wiadzieć.
Oj, wiadzie wiadzie
Daj nawučaje:
Sadzicieś, rajki,
U staryja ŭlki,
A ja stareńka,
U nowieńkam siadu!
I z was maładych—
Sałodki miady,
I z mianie staroj—
Žoŭtyja waski.
Sałodki miady —
Sytu sycici,
Žoŭtyja waski
Świečy sukaci.
Sytu sycici—
Syna žanici,
A świečy sukać
Dačku addawci!... *)

Heta dalikatnaja z stohnam pieśnia dzieła swaje treści adnosicca da ŭźwialičalnych abo wałačobnych pieśniaŭ.

Wiesnawyja światy. Wiesnawych i letnich pahanskich świat, najbolš wyšejšamu bohu sonca, było šmat, ale ŭsie jany wielmi raskidany i zabłytany. Niekatoryja iz ich zachawali pamiać ab sabie tolki ŭ kuskoch narodnych pieśniaŭ i padańniaŭ.

Maślenica. Marany abo Maślenicu robili našyja predki rańniaj wiasnoj, jak jasnaje sonca borzda hnała złuju zimu z hor i paloŭ ruččami. Jak pryroda adžywała, jak wiasiołym hymnam pačynałasia wiasna, ludzi wychodzili nasustreč joj, zapalawali na ŭzhorkach kastry, hutalisia wysaka na halli dreŭ i hukali doŭhaždanuju hościu-wiasnu.

Ciapier u nas na Biełarusi hulajuć Maślenicu ŭ niadzielu pierad Wialikim postam. U dzień ja-

*) Žycin, Babrujskaha pawietu.

Dla padpisčykaŭ.

Dziela taho, kab našy padpisčyki na prawincyi atrymliwali „Homana“ akuratna, jany pawinny padpisywacca na hazetu praz swajho staršyniu (Amtsvorsteher) abo praz Kreishauptmanna. *Inačej počta hazety nie pierasyłaje.*

Administracyja.

✕ Wodłuh statystyčnych dannych lička pryjechaŭšych z Ukrainy i Rasiei da kanca kastryčnika dachodzić u Wilni i wakolicach 100 tysiač čaławiek.

✕ Wilenski sajuz **rabotnikaŭ hrafičnaha fachu.** U niadzielu 10 listapada na Waroniaj wul. № 5 (Rabotnicki Klub) u 3 hadz. papałudni maje adbycca ahulnaje sabrańnie siabraŭ „Wilenskaha sajuza rabotnikaŭ hrafičnaha fachu“.

Paradak dnia: 1) sprawazdača z pracy Sajuza, 2) wybar nowych siabraŭ praŭleńnia, 3) wolnyja propazycyi.

Praŭleńnie prosić usich siabraŭ pryści na ahulnaje sabrańnie, bo sabrańnie budzie akančalnym i prawamočnym pry ŭsiakaj ličbie siabraŭ.

✕ **Ahlad** miasa robicca ciapier nie ŭ Hali, a na Zawalnaj wul., 66, 7.

✕ Sajuz **kwaterantaŭ.** Na swaim apošnim zasiadańni hety sajuz pastanawiŭ zaprasić da pracy staršyń usich wilenskich ekanamickich i kulturnych arhanizacyj.

✕ **Skoraja pomač.** Za apošni tydzień dadziena padmoha 81 raz, z ich 45 razoŭ pamahała karetka skoraj pomačy.

✕ **Temperatura.** Najwyšejšaja i najniżejšaja temperatura za apošnija dni była pawodłuh Celsija):

	najwyš.	najniż.
4—5	+ 7,2°	+ 6,2°
5—6	+ 8,2°	+ 6,4°
6—7	+ 9,1°	+ 7,5°

Z USIAHO KRAJU.

Hieneralny kamisar Litwy.

Hieneralnym kamisaram Litwy naznačajecca patajny štacki rajčy Cymmerle. Jon juryst, siabra klerykalnaje partyi, umieje palitoŭsku. Jon budzie wypaŭniać funkcyi načalnika cywilnaha ŭpraŭleńnia Litwy. Zadačaj jaho budzie arhanizacyja niezaležnaha litoŭskaha ŭradu i pieradańnia roznych halin upraŭleńnia nowaŭtworanaj litoŭskaj uładzie.

Z Taryby.

2 listapada na swaim zasiadańni Taryba adnahałosna pryniała rezalucyju: „Pryniataja 11 lipnia Tarybaj pastanowa ab pradłažeńni hercohu Urachu karony Litwy nia budzie spoŭniena. Akančalnaje raźwiazańnie hetaha pytańnia pakidajecca ŭstanoŭčamu sejmu.

3 listapada Taryba pryniała rezalucyju ab ŭładžeńni 9-ch ministerstwaŭ i hasudarśówienaha kontrolą, u tej ličbie ministerstwa abarony kraju. 4 listapada paśpiešnaja narada ab pytańni abarony kraju. Pryniata rezalucyja: 1) ab arhanizacyi siły da abarony kraju, 2) mahčyma chutka arhanizawać krajowuju milicyju, 3) asyhnawańnie paŭtara milijona na arhanizacyju abarony kraju, 4) damahacca zaraz-ža zwarotu z Niamieččyny pałonnych sałdatoŭ i aficeraŭ.

Woldemar —minisetr-prezydent Litwy.

Taryba wybrała ministram prezydentam Litwy swajho siabra Woldemara. Jamu daručana ŭtwareńnie pieršaha ministerstwa Litwy.

Nacyjanalnaje pytańnie.

Raźwiazańnie pytańnia ab učaści ŭsich nacyjanalnaściej kraju ŭ arhanizacyi jaho užo niekalki razoŭ zdymałasia ŭ pasiadžeńniach Taryby z paradku dnia i adkładałasia. Zamiesta hetaha pryniata rezalucyja ab roŭnych prawoch usich hramadzian Litwy niezaležna ad nacyjanalnaści i wiery.

Pytańnie ab konferencyi.

Pytańnie ab sklikańni konferencyi, katoraje niekalki razoŭ padymałasia ŭ Tarybie adłožana da padańnia konkretnaj prahramy konferencyi.

Žydy i Taryba.

Žydy pasłali ŭ Berlin deputacyju ŭ pytańni ab učaści žydoŭ u arhanizacyi ŭpraŭleńnia krajem.

Žydoŭskaja konferencyja.

U Miensku 25—27 listapada budzie konferencyja žydoŭ usiaje Biełarusi. Najważniejšymi pytańniami na konferencyi buduć—adnosiny da Biełaruskaj Ra y, palityčnaje pałažeńnie i abarona žydoŭskich intaresaŭ na konferencyi ab miry.

Usie žydy niazwyčajna cikawiacca konferencyjaj.

Protest Litoŭskaj Taryby.

Z Waršawy nakazawajuć, što Taryba zaprotestawała ŭ Watykanie pracić naznačeńnia ks. Łozinskaha rymska-katalickim mienskim biskupam. Protest asnowawajecca polskaj nacyjanalnaściaj ks. Łozinskaha, a taksama tym, što Łozinskaha pro ponawała Watykanu polskaja dziaržaŭnaja rada. Biełarusy ŭžo trojčy prasili ab pryłučeńni Biełarusi da Litwy. Hetkim paradkam proponawać Watykanu kandydata moža tolki Taryba, a nia polskaja dziaržaŭnaja rada.

Mir ci wajna?

BERLIN (W.T.B.) 5.XI. Ad imia amerykanskaha ŭradu Lansing apublikawaŭ notu, u katoraj nakazawajecca, što sajužniki hatowy zrabić mir na asnowie prahramy Wilsona, ale z tym ahraničeńniem, što jany admaŭlajucca zwiazawać siabie punktam prahramy Wilsona ab swabodzie moraŭ. Zaniatyja niemcami ziemli pawinny być nia tolki pakinieny, ale i wiernieny ŭsie škody zroblenyja im.

BERLIN. (W.T.B.) 6.XI. *Uradowa.* Niamieckaja delehacyja dla pierahaworaŭ ab zamireńni i ab miry siahońnia papałudni pajechała z Berlina na zachod.

Proci bolšewizma

Ahulnaja krajowaja rada Liflandyi, Estlandyi, Ryhi i Ezela źwiarnułasia z listom da hłaŭnakamandujučaha 8 armii, u katorym prosić ab abaronie proci bolšewikoŭ pawietaŭ: Rečyckaha, Lucynskaha, Dźwinskaha, Drysienskaha, Ostroŭskaha i Iłukščkaha.

Ab doli Staroha Bychawa.

Urad sawietaŭ nie zapłaciŭ 1 listapada sumu zołatam, što należyłasia Niamieččynie. Dziela taho što hetym narušana dapaŭniajačaja ŭmowa da Bieraściejskaha mira, to mahčyma, što časć Starabychaŭskaha pawietu na ŭschod ad raki Druču, adkul pawinna było być wywiedziena niamieckaje wojska ad 10 da 15 ha listapada, astanucca i dalej zaniatymi.

Pensyi byŭšym rasiejskim uradnikam.

Hłaŭnakamandujučy 10-j niamieckaj armij aj f. Ealkienhajn apawiaščaje, što b. rasiejskija ŭradniki (čynoŭniki) mohuć dastawać swaju pensyju z rasiejskich kas, katoryja ciapier u niamieckich rukach. Padmoha ŭ miesiac mienš za 100 rub. budzie dawacca zrazu ŭsia, a pensyi balej za 100 rub. buduć wypłačawacca na „paławinu, ale zaŭsiody nia mienšaj za 100 rubloŭ.

Patajny rajčy Altmann.

B. načalnik upraŭleńnia školami Ober Ost, patajny rajčy Altmann, pamior u Berlinie na 57 h. žyćcia.

Cana na chleb u Miensku.

U Miensku funt chleba kaštuje na rasiejskija hrošy 2 r. 35 kap.

„Unija Litwy z Polščaj“.

„Pradstaŭnik“ našaha kraju Stołypinskaha času, hr. Tyškiewič, wystupaje ŭ „Kurjery Warszawskim“ „za uniju niezaležnaj Litwy z niezaležnaj Polščaj“. Komentaryi na naš pahlad niepatrebny.

„Da Polščy“.

33 tutejšych palakoŭ ad imia polskaha kamitetu ŭ Wilni padali adres regencyjnaj radzie ŭ Waršawie ab pryłučeńni našaha kraju da Polščy. Padpisaŭšyja adres usie wiadomyja tutejšyja endeki, ad katorych ničoha inšaha i nia možna było spadziawacca.

HORADNA. Da handlara suknom, Helera, katory mieŭ skład na 150 tysiač marak ułamalisia złodziei i ŭkrali tawaru na 50 tysiač marak. Dziela taho, što wybrany tolki samyja lepšyja rečy, to złodziei byli napeŭna admysłoŭcy ŭ sukonnaj sprawie.

BIEŁASTOK. Na nowaj šašejnaj wulicy ŭnačy na 2-ha listapada złodziei złamali žaleznuju štabu i zamki, uwarwalisia ŭ mahazyn i wyniesli adtul usie zapasy cukru, muki, kolonijalnych tawaraŭ, 6.000 papiros i h. d.

KRYPNA pad Biełastokam. U ziemlaroba Stanisława Šymanskaha z pašy ŭkrali dwoje darahich koniej: 10-ch hadoŭ kabyłu i adnahodka žarebčyka

ŠČUČYN. U pawiecie Planty znojdzieny try patajnych brawarni. Z ich adna dawoli wialikaja.

KRYWULKA. 14 kastryčnika niekalki čužych dziaciukoŭ pačali zhaniać u kuču kački i kłaści ich u miaški. Haspadary kačak zławili złodziejaŭ i addali ich žandarom.

KOUNA. 1-ha listapada ŭ 9 h. uwiečary na Piatroŭskaj wulicy № 4 znajšli na ganku dziaŭčynku 2 — 3 dzion z hetkaj zapiskaj: „dzicia niachryščonaje, prašu nazwać Alenaj“. Matka niewiadomaja. Dzicia pieradaziena ŭ prytułak.

KOUNA. Unačy ŭ apošniuju subotu z młyna na Wialejskaj wul. ŭkrali try ramiennych pajasy ŭdaŭžki 8, 10 i 12 metraŭ.

SEJNY. Tutejšy weterynar, Eduard Ježukiewič, atruciŭsia z pryčyny hality morfijem.

---

duć hałuški, kałyšucca i piajuć pieśni wiaśnie. Uwiečary-ž usim siałom iduć za wiosku ŭ pole i tam z hukam i krykam spalawajuć sałamiannaha abo paskannoha straška umirajučaje zimy. Pry hetym maładzież hulaje, skača i piaje pieśni:

U nas siahońnia
 Maślenica —
Prylacieła
 Łastawica,
Sieła-pała
 Na žerdačku,
Ščabiatała
 Wiestačku.
Łastawica
 Pieśniu śpieła,
Nazad ŭ pole
 Palacieła.
Sadziś, chłopcy,
 Wy na koni
Dahaniajcie
 U čystym poli!
Papytajcie
 U łastawicy,
Što dziejecca
 U Trudziščy.
Oj, ŭ Trudziščy
 Dziejecca —
Dziewiać chłapcoŭ
 Ženiacca
Adna dziećka
 Zamuž idzieć
U karahodzie
 Dziewak wiadzieć.
Juraŭskija
 Dobry małojcy
Dasiul chodziać
 Usie chałostyl... *)

* * *

Oj ty wiasna,
 Ty krasna!
Da što-ž ty nam
 Wyniasła?
— Oj, wyniesła,
 Pryniasła

*) M. Jurjewa, Barysaŭskaha pawietu.

Try karyści —
 Radaści.
Pieršaja karyść —
 Bortničak,
Druhaja karyść —
 Pastušok,
Trejciaja karyść —
 Ratajka.
Bortničak stuknie —
 Siadź, Boža!
Pastušok huknie —
 Paś, Boža!
Rataj soknie —
 Rodź, Boža!
Karoŭka jdzie,
 Rykaje.
Pastušok idzie,
 Hukaje.
Słudy, karoŭka,
 Karoŭka,
Tut zialonyja
 Muroŭkal... *)

* * *

*) wioska Domanowičy, Mozyrskaha pawietu.

Nowyja bilety pazyčkowaje kasy (Darlehnskassenscheine) na ½, 1 i 2 marki.

(Hladzi „Homan" № 87).

Bilety pazyčkowaje kasy na 2 marki 8½: 13 cm. uwielki.

Piaredniaja starana maje delikatna-rožawy hrunt. Ablamoŭka składzienaja z kruhawidnych rozetak, abchopliwaje siaredniuju čaść. Kožnaja z hetych małych rozetaŭ maje na ramcy ŭwiarchu słowa «Zwei», unizie słowa «Mark». U wa-ŭsich čatyroch kutoch ablamoŭka heta pierachodzić u čatyrochkutnija kutočki, u nutry katorych jość pa wialikaj cyfry „2". U siaredzinie spodniaj ramki na atkrytym poli jość słowy „Zwei Mark". Na takim samym miescy wierchniaje ramki pamieščana waśmikutniaja zorkawidnaja fihura.

Rožawy hrunt apryč ablamoŭki z pieraplecienych miž saboj krywych linijaŭ, maje ŭ siaredzinie ŭzor z pieraplecienych miž saboj kruhoŭ i zorak. Źwierchu rožawaha fonu, nałožany jašče druhi załatawata-žoŭty fon, katory asabliwa jarka wydzialajecca na kruhoch ablamoŭki i na cyfrach „2" uwa usich čatyroch kutoch, siaredzina katorych pakiniena biełaj.

Wialikšaja čaść siaredziny zaniata winjetaj. Kruhom šaścikutniaha siaredniaha pola, na pakinienaj biełaj siaredzinie katoraha staić čysło «2» i nutro katoraha maje tak sama załatawata-žoŭty fon, hrupujecca šeść piacikutnich paloŭ. Baki hetych paloŭ składzieny z toŭstych rožawych linijaŭ. Z dwoch bakoŭ wyžej apisanaje fihury i piacikutnika jość dźwie kruhowidnyja rozety. Wierchi kraj apošnich składzieny z drobnych kruhoŭ, katoryja na źmienu majuć čysło „2" i zorkawidny ŭzor.

Na hetym hruncie burym koleram nadrukawany hetki tekst:

„Darlehnskassenschein
Zwei mark
2 Kowno, den 4. April 1918 2
Darlehnskasse Ost

Fischen v. d. Marwitz, Moritz".

Pad podpisami faksimile staić abjaśnieńnie adnosna harantyi niamieckaha hasudarstwa ab wykupie biletaŭ (hl. ½ mark. bil.).

Adwarotnaja starana maje fiaietawuju afarboŭku. Hrunt składzieny z drobnych, pakrywajučych adny adnych u formie šałudy kruhawidnych rozetaŭ. U siaredzinie jość winjeta, składzienaja z troch, majučych formu kruhoŭ rozetaŭ. Siaredniaja wialikšaja čaść prykrywaje trochi dźwie mienšyja bakowyja rozety. U pieršaj staić wialikaje buraha koleru (hetym koleram nadrukawany ŭwieś tekst na adwarotnaj staranie) čysło «2», a ŭ dźwioch apošnich, negaciŭnym šryftam-słowa „Mark". Wierchni kraj apošnich rozetaŭ składzieny z drabniejšych kruhoŭ, majučych uzor rozetaŭ. Miž hetymi kruhami jość u nizie, u miescy pierasiačeńnia, zusim drobnyja kruhi, zapoŭnienyja na źmieniu čysłom «2» i dźwiuma skryžawanymi linijami..

Dalejšy tekst raźmieščany hetkim samym paradkam, jak i u ½ mark. biletaŭ. U wierchnim krai pamieščany niamiecki, u spodnim ŭlewa łatyski, u prawa litoŭski karny tekst. Tekst maje zusim taki samy zmiest, jak i ½ mark. bilet.

Z dwoch bakoŭ jość upopierak abaznačeńnie wartaści biletu. U lewa pa łatysku.

„Aifdewu kafes fihma Diwas markas" ŭ prawa palitoŭsku:

„Skolinamosios kasos ženklas Dvi marki.

Numer na 2 markowym bilecie pastaŭlen takim samym paradkam, jak na ½ markowym bilecie.

Z Polščy.

WARŠAWA. Polskaje ministerstwa ŭ adožwie kliča da arhanizacyi nacyjanalnaje abarony.

Nowy narodny kamitet utwaryŭsia biaz zhody Regencyjnaj Rady. Jon składajecca z 30 siabraŭ, z ich 16 lewych. Ministerstwa Świežynskaha dziela hetaha padało ŭ adstaŭku.

Z usiaho świetu.

BERLIN. Niamiecki ŭrad publikuje adozwu da niamieckaha narodu, u katoraj kaža, što ŭsiaki radykalny ruch niebaspečny dla samaha narodu. Adozwa padpisana ŭsimi členami ŭradu,

BERLIN. Socyjał-demakratyčnaja partyja publikuje adozwu da rabotnikaŭ, u katoraj zaklikaje rabotnickija masy da złučnaści i dyscypliny. Metaj niamieckich socyjał-demakrataŭ nia mohuć być wuzkija paradki, a demakratyzacyje i socyjalizacyja.

BERLIN. (W.T.B.) 4.XI. B. rejchskancler, kniaź Bülow, u ŭradowaj «Nord Deut. Algem. Zeit.» pieraściaraje ad žadańnia, kab imperatar Wilhelm ahroksia ad pasadu. Heta było-b niaščaściem dla narodu, katory ŭtraciŭ-by ŭsiaki punkt apory ŭ ciapierašnija strašennyja časy. Niamiecki imperatar wiadomy jak čaławiek słowa, jon daŭ abiacańnie zhadzicca na demakratyzacyju niamieckaha ŭradu i hetaje abiacańnie napeŭna spoŭnić.

BOCHUN. Delehat chryścijanska-nacyjanalnych rabotnickich sajuzaŭ, Štegelwalt, na wializarnym mityngu wykazaŭsia proci ŭstupleńnia z pasadu imperatara Wilhelma.

DUBLIN. U Irlandyi ŭwodzicca ahulnaja wajennaja pawinnaść. Bajacca aktaŭ bieznadziejańnia z boku irlandzkaha narodu.

PRAHA českaja. Niamiecki hieneralny konsuł pawiedamiŭ ad imia niamieckaha ŭradu, što Niamieččyna pryznaje čecha-sławackuju dziaržawu.

BERLIN. (W.T.B.). 5.XI. 4 listapada z Maskwy pryjechaŭ kurjer sawieckaha ŭradu, katory prywioz rasiejskamu pasolstwu niekalki pakoŭ z niamieckimi balšewickimi praklamacyjami, zaklikajučymi da rewolucyjnych bitwaŭ i terroru. Kurjer z jaho bahažom aryštawany.

TELEHRAMY.

Niamieckija apawiaščeńni

4.XI. Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaha: Na poŭnač ad Genta pierad našymi linijami styčki. Niapryjaciel stajaŭ uwiečaryna linii Onen—Žanle—Willepol. Na zachod ad Landrsi my pad wiečar adkinuli niepryjacielskaje nastupleńnie.

Front Niamieckaha Naślednika i f. Galwica: Miž Uaz i Eń artyleryjskaja bitwa. Na zachod ad Maas my ŭzlali naš front trochu nazad. La lesu na poŭnač ad Belwal my zadziaržali silnaje nastupleńnie niepryjaciela. Na zachod ad Mozel my ačyścili ad niepryjaciela wuzkija adrezki našych linijaŭ.

5 XI. Zachodni teatr.

Miž Seldaj i Uaz anhličanie i francuzy ŭznoŭ pačali swaje wialikija šturmy na froncie 60 kilometraŭ. Nia hledziačy na wializnyja masy artyleryi i pancyrnych samachodaŭ, jany paśla ŭpornych da nočy bitwaŭ, byli zadzieržany našymi wojskami. Na paŭdnia ad Walanseń my adkinuli niepryjaciela pierad našymi linijami. Šturmy niepryjacielaŭ prociŭ našaha frontu Sebury—Warni-Lu—Gran zadzieržany na wyšyniach na ŭschod ad hetych miesc Časowa ŭtračanaje Warni-Lu-Gran my adabrali kontratakaj nazad Lukie-Nua my pakinuli zhodna i z zahadam. Šturmy niepryjacielaŭ zadzieržany ŭ lesie Morwal i na wyšyniach na zachod ad kanału Sanr-Uaz. Centr bitwy byŭ na adrezku miž Or i Kacijon. Na paŭdnia ad Kacijon niepryjaciel pašunuŭsia da dwoch kilometraŭ na toj bok kanału. Miž Feni i Etre ŭsie šturmy niepryjacielaŭ złamalisia. Miž Etre i Uaz niepryjaciel pierajšoŭ na ŭschodni bierah. Na paŭdnia ad Uaz niepryjaciel usiudy, miascami kontratakami adkinieny. Na paŭdnia ad Bomon my adkinuli zaŭziatyja ataki niepryjaciela. La lesu Dziju Le my zhodna z zahadam adyjšli na ŭschodni bierah Maas. Na wyšyniach na ŭschod ad Maas adkinieny mocnyja šturmy niepryjaciela.

6.XI. **Zachodni teatr.**

Na poli bitwy miž Šeldaj i Uaz my adyšli nazad. Niepryjaciel učora šturmujučy natknuŭsia na pakinienyja pazicyi. Miž Uaz i Maas my taksama zrabili wialikija ruchi. Silnyja ataki niepryjaciela pry Bomon-Lo-Tan adkinieny.

Na paŭdnia ad Den amerykancy pierajšli praz Maas. Jany zadzieržany na wyšyniach na ŭschodnim bierazie. Šturm amerykancaŭ na wyšyniach na ŭschod ad Siwry i ŭ lesie Etre adkinieny.

My źbili 45 niepryjacielskich samalotaŭ.

Kala wajny.

RYM. Italjanskija wojski zaniali Tryent. Italjanskaja kawaleryja zaniała Udine.

ABWIESTKI.

Doktar-Dantysta **Julija Bilunas.**
Jagielonskaja № 9. kw. 4 (dauniej Žandarski zaw.)
prymaje ad 10 da 1 h i ad 5 da 6 wieč.
Chutka spauniaje usialakija techničn. raboty
2—4.

Carl Lassen, Skalmierzyce
Internationales Speditionshaus
Zakładziena 1871 h. Zakładziena 1871 h.
swaje damy adpraŭki ŭ Hamburgu, Berlinie, Drezdenie, Leipcyzie, Frankfurcie na Majnie, Mannhejmie, Štuttharcie, Karlsruhe, Passau, Štettin, Lubek, Bremen, Rotterdam, Antwerpen, Kopenhahen, Štokholm, Chrystyanija, Gotenburg.
Swaje kantory na hranicy u Ejdkneen—Wieržbałowa, Prostkien, Torn, Pruskija Herby.
Apryčonnyja znosiny z Polščaj, Baltykaj, Ukrainaj, Maskoŭščynaj
Adpraŭka 8 Mytnyja sprawy 8 Štrachouka 8 Inkasso.
Z pytańniem treba zwaročawacca da **Carl Lassen, Skalmierzyce,** prawincyja Paznań.
Enerhičnych pradstaunikou šukajuć uwa usich miascoch.

50.000 elektryčnych batarej
dla normalnych kišankowych lampaŭ. Harać kala 3 miesiacaŭ.
C. RUDDECK, Königsberb in Pr. Bahnhofstr. 16.

Wy šukajecie
zubnoha paraška, sińki na chuście, cezarskaje sińki, tabletak kremu, paraška na šarawańnie, waksy, paraška ad tarakanoŭ i žužłaŭ (wašej, błoch), abarony ad moli, šampun, paraška ad potu, kupańnia z šylniku, stałowaje soli, uboraŭ dla jełak. Trebujcie nakazu ab najmienšych cenach. Probki tolki za płatu. Wysyłajecca uwa ŭsie krai. Šukajuć pradstaŭnikoŭ uwa ŭsich miascoch.
Joh Dembinski & C-o.
Berlin 24, Oranienburgerstr. 91.

Drukowana u drukarni M. K[illegible] Wydawiectwa «Homan». Redaktar Jazep Saławiej.